

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานและการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

The Relationship between Administrative Skills and Academic Administration of School
Administrators Under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2

สาวิภา ศรีตะรัตน์¹

ภัทร์ธมณชนธ์ เรืองวิทย์วุฒิ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 2) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานและการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านเทคนิควิธี และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ตามลำดับ
2. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านวัดและประเมินผล ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน
3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงาน และการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ทักษะการบริหารงาน มีผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับสูง ฉะนั้นจึงต้องให้ความสำคัญกับทักษะการบริหารงาน โดยต้องมีทักษะการบริหารงานที่ดี มีการวางแผนการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบเพื่อให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ทักษะการบริหารงาน การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this study were: 1) to study the administrative skills of school administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2, 2) to study the academic administrative of school administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2 and 3) to study the relationship between administrative skills and academic administrative of school administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2. The sample was selected from 310 teachers under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2. The research tool was a rating scale questionnaire with 5 levels and

¹นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

²อาจารย์ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

the reliability of the questionnaire about the administrative of school administrators was 0.96. The statistics that used to analysis data were percentage, mean, standard deviation, alpha coefficient and Pearson's correlation coefficient.

The results of the study were as follows:

1. The Administrative skills of school administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2. Were at a high level in all aspects. By sorting out the highest mean to the lowest mean were conceptual skills, technical and human skills.

2. Academic administrative of school administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2. were at a high level in all aspects. By sorting out the highest mean to the lowest mean which are measurement and evaluation, course and utilization, teaching and learning management, teaching, and learning media.

3. The relationship between administrative skills and academic administrative of school administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2. In overall image had a high level of positive relationship with statistical significance at the level of .01 the results showed that the school administrators have the good management skills. Therefore, it affects to the academic administrative because of school administrators can effectively manage the academic administrative and cover the teaching and learning management, teaching and learning media, measurement and evaluation. As a result, teachers agreed that the relationship between administrative skills and academic administrative of school administrators were at a high level.

Keywords: Administrative skills, Academic Administration of School Administrators

บทนำ

ในการบริหารและการจัดการศึกษาในปัจจุบัน จะอยู่ในความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารสถานศึกษา กล่าวคือ ต้องทราบขอบข่ายภารกิจการบริหาร และการจัดการสถานศึกษา ใน 4 งาน คือ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารทั่วไป และงานวิชาการที่ถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาที่จะต้องอาศัยทักษะในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ บุญยวรรีย์ เศรษฐวงศ์สกุล (2557) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีทักษะการบริหารงานที่แตกต่างกัน และขึ้นอยู่กับประสบการณ์การทำงาน นั้นหมายถึงการมีทักษะในการบริหาร งาน ที่รวมไปถึงงานวิชาการด้วย นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับการศึกษาของ จิรพงษ์ ไชยยศ (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่สูงที่สุด คือ ปัจจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเกี่ยววามประกันคุณภาพจะ

เกี่ยวข้องกับงานวิชาการมากกว่างานด้านอื่น ๆ และการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ นั้นหมายถึงจะต้องมีทักษะในการบริหารงานวิชาการ ด้วยเช่นกันดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีทักษะในการบริหารงานวิชาการ ของเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่ได้กำหนดสาระสำคัญ ให้กระทรวงศึกษาธิการมีการกระจายอำนาจ การบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง (กระทรวงศึกษา, 2551, น. 3) ซึ่งในการบริหารงานวิชาการในด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวัดและประเมินผล จึงมีความสัมพันธ์กับทักษะการบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ต้องอาศัยขั้นตอนการดำเนินงาน โดยต้องเริ่มจากการวางแผนเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะปัญหาที่ผ่านมาจะพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขาดทักษะในการบริหารงานวิชาการทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านมนุษย์ และทักษะด้านเทคนิควิธี จึงมีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการที่บริหารสถานศึกษา ไม่อาจ

หลีกเลี่ยงได้ ซึ่งในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการ พัฒนาทั้งในทางตรง และทางอ้อมนั้นจะต้องมีองค์ประกอบ ในการบริหารงานวิชาการ ใน 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตร และการนำไปใช้ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้าน สื่อการเรียนการสอน และ 4) ด้านวัดและประเมินผล และ นอกจากการบริหารงานวิชาการ แล้วยังต้องมีทักษะในการ บริหารงานทั้ง 3 ด้านอีกด้วย คือ 1) ทักษะด้านความคิดรวบ ยอด 2) ทักษะด้านมนุษย และ 3) ทักษะด้านเทคนิควิธี

จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่จะ มุ่งเน้นแต่การส่งเสริมการบริหารงานด้านวิชาการเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาหลาย ๆ ด้าน แต่ก็ยังไม่ประสบผล สำเร็จ ตามวัตถุประสงค์เท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่ยังขาดทักษะการบริหารงานทั้ง 3 ด้าน คือ ทักษะ ด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านมนุษย และทักษะด้าน เทคนิควิธี และเพื่อให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่าง คณะครู ในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ในสังคม ด้วย การบริหารงานจึงจะประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้อง กับการศึกษาของ สุทธิธา เกษมราษฎร์ (2559) พบว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย 4 งานหลัก ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ 2) ด้านการจัดการ เรียนการสอน 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน และ 4) ด้านวัด และประเมินผล ซึ่งเป็นงานสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการจะเกี่ยวข้องกับการ ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่ง หมายหลัก ของสถานศึกษาและยังเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จและคุณภาพ ของผู้เรียน

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหาร สถานศึกษา จะประสบความสำเร็จ และมีประสิทธิภาพ ได้ นั้น จำเป็นจะต้องมีทักษะในการบริหารงาน ทั้งในด้าน ความคิดรวบยอด ด้านมนุษย และด้านเทคนิควิธี งาน วิชาการจึงจะบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ซึ่งถูกแจสำคัญของการบริหารงานวิชาการ จะประสบ ความสำเร็จได้ก็คือ ทักษะในการบริหารงานของผู้บริหาร ซึ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนให้การ บริหารงานวิชาการ ให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา ของชาติ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา และทำวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 เพื่อที่จะได้นำผลจากการวิจัยที่ได้มาประยุกต์ใช้เป็น แนวทางในการวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะ ของการบริหารงาน

วิชาการ ของผู้บริหารทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการให้ที่ มีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ ต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาระบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระบุรี เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการ บริหารงานและการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถาน ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 ใน ปีการศึกษา 2560 จาก 139 โรงเรียน มีจำนวนทั้งสิ้น 1,638 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูป ของ Krejcieand Morgan (1970, p. 608) ได้จำนวนกลุ่ม ตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 310 คน
3. ตัวแปรที่วิจัย
3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ทักษะการบริหารงาน ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะด้านความคิดรวบยอด 2) ทักษะ ด้านมนุษย และ 3) ทักษะด้านเทคนิควิธี
3.2 ตัวแปรตาม คือ การบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระบุรี เขต 2 ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร และการนำไปใช้ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้าน สื่อการเรียนการสอน และ 4) ด้านวัดและประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีลักษณะเป็น แบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ ส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะด้านความคิดรวบยอด 2) ทักษะด้านมนุษย์ และ 3) ทักษะด้านเทคนิควิธี โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนตามแนวคิดของลิคเคอร์ต (Likert) อ้างถึงใน อุษา แซ่เตียว (2559) มาปรับปรุงแก้ไขเพราะมีเนื้อหาสอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัยของผู้วิจัย จึงได้นำมาปรับปรุงเป็นของผู้วิจัย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านวัดและประเมินผล โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนน ตามแนวคิดของ ลิคเคอร์ต (Likert) อ้างใน สุทธิดา เกษมราษฎร์ (2559) มาปรับปรุงแก้ไขเพราะมีเนื้อหาสอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัยของผู้วิจัย จึงได้นำมาปรับปรุงเป็นของผู้วิจัย

การดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารงานและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดมาสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามและสำนวนภาษาของข้อคำถาม เพื่อออกแบบลักษณะรูปแบบของข้อคำถามให้เหมาะสม
3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างให้ครอบคลุมเนื้อหาและสอดคล้องตามจุดมุ่งหมาย และขอบเขตของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำตรวจสอบเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขคำถามให้ครอบคลุมรายละเอียดของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข และได้ผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบ
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ แบ่งการวิเคราะห์เป็น 3 ตอน โดยใช้ค่าสถิติดังต่อไปนี้
  - 2.1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของครูวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย
  - 2.2 ข้อมูลทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
  - 2.3 ข้อมูลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานและการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlatio)

ผลการวิจัย

1. ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ซึ่งเท่ากับกับ ทักษะด้านเทคนิควิธี และทักษะด้านมนุษย์
2. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านวัดและประเมินผล ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน
3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานและการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมทุกด้านอยู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ทักษะการบริหารงานมีผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับสูง ฉะนั้นจึงต้องให้ความสำคัญกับทักษะการบริหารงาน โดยต้องมีทักษะการบริหารงานที่ดี มีการวางแผนการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานและการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 โดยภาพรวมมีทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เข้าดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา นั้นจะต้องสอบผ่านเกณฑ์ผู้บริหารสถานศึกษา รวมถึงมีการเข้าอบรมหลักสูตรของผู้บริหารต่างๆ ก่อนเข้ารับตำแหน่ง นอกจากนี้ยังมีศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จึงทำให้มีความสามารถ และมีทักษะในการบริหารงานที่ดี จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของสุพิศ โสภา (2560) ที่พบว่าแนวทางในการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนแห่งใหญ่วิทยาตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) 7 องค์ประกอบ 1) การนำองค์กร ควรมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน และการเรียนรู้รายบุคคล 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ โรงเรียนควรมีการแสวงหา สร้าง พัฒนา และใช้องค์ความรู้และนวัตกรรม 3) การมุ่งเน้นนักเรียน โรงเรียนต้องมีแนวคิดที่มุ่งการพัฒนาโรงเรียนให้มีความยั่งยืนมุ่งอนาคตอย่างจริงจัง และสร้างความผูกพันในระยะยาวกับผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้รับบริการ 4) การวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ โรงเรียนควรมุ่งเน้นการจัดการศึกษาไปที่การเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน 5) การมุ่งเน้นบุคลากร ผู้นำระดับสูงจะต้องกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียน มีการสื่อสารทิศทางวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ และสร้างแรงจูงใจ 6) การมุ่งเน้นการปฏิบัติการ โรงเรียนควรมีการวางแผนตัดสินใจ และดำเนินการต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ผ่านการวิเคราะห์เป็นข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้มากที่สุด 7) ผลลัพธ์ ผลลัพธ์ที่ได้จากการตรวจประเมินจะเป็นสารสนเทศ ตัวชี้วัดความก้าวหน้า

1.1 ทักษะด้านความคิดรวบยอด โดยภาพรวมมีทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจระเบียบต่างๆ เป็นอย่างดี โดยใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม สามารถจัดองค์กร และมอบหมายภารกิจได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถของครู จึงเป็นผลให้มีทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

1.2 ทักษะด้านมนุษย โดยภาพรวมมีทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีบุคลิกภาพ และมีภาพลักษณ์ที่เป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งในเรื่องการแต่งกายที่ดี สุภาพเรียบร้อยมีวิสัยทัศน์ในการบริหารงาน รวมถึงมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน จึงเป็นผลให้มีทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

1.3 ทักษะด้านเทคนิควิธี โดยภาพรวมมีทักษะการบริหารงาน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการนำความรู้ใหม่ๆ และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานรวมถึงติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นผลให้มีทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมทุกด้านมีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และครอบคลุมทั้งในเรื่องหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนรวมถึงสื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

2.1 ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความสามารถในการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรการจัดทำแผนการสอน และให้การนิเทศครู รวมถึงคอยติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นผลให้มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ให้ครูสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และบูรณาการร่วมกับการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนมีทักษะทั้งทางวิชาการ และทักษะในการใช้ชีวิตอย่างมีความสุข นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้นักเรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาต่างๆ จึงเป็นผลให้มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสามารถจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่มี

คุณภาพ และทันสมัยเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนสำหรับครู และส่งเสริมให้นักเรียนเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จึงเป็นผลให้มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านวัดและประเมินผลโดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการวัดผล และประเมินผลงานวิชาการของทุกระดับชั้น รวมถึงมีการสอนซ่อมเสริม และจัดทำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นผลให้มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานและการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมทุกด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารงานที่ดีจึงส่งผล ต่อการบริหารงานวิชาการ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และครอบคลุมทั้งในเรื่องหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนรวมถึงสื่อการเรียนการสอน และ การวัดและประเมินผล จึงเป็นผลให้ครู มีความเห็น ว่าความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานและการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ทักษะด้านความคิดรวบยอด ผู้บริหารควรนำนโยบายการจัดการศึกษาของชาติมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น

1.2 ทักษะด้านมนุษย ผู้บริหารควรเข้าถึงชุมชนเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1.3 ทักษะด้านเทคนิควิธี ผู้บริหารควรมอบหมาย และปรับเปลี่ยนตำแหน่งงานตามโอกาสอย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดความยุติธรรม

1.4 การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ผู้บริหารควรจัดหาหนังสือแบบเรียนที่ทันสมัย และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้กับนักเรียน

1.5 การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

1.6 การบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารควรเพิ่มเติมสื่อที่สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

1.7 การบริหารงานวิชาการด้านวัดและประเมินผล ผู้บริหารควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการว่ามีความสัมพันธ์กันในลักษณะใด

2.2 ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพของทักษะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ครูฝ่ายวิชาการของโรงเรียน เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

1. จีรพงษ์ ไชยยศ. (2560). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 7 ฉบับพิเศษ เดือนตุลาคม.**
2. บุญยวีร์ย์ เสวตวงศ์สกุล, ไมตรี จันทรา, และกริธา วีระพงศ์. (2557). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. วารสารบัณฑิตศึกษา:มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**
3. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553
4. สุทธิรา เกษมราษฎร์. (2559). **การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์. ศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.**
5. สุพิศ โสภ. (2560). **การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จังหวัดขอนแก่น: กรณีศึกษา โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม.**

6. อูซา แซ่เตี่ยว. (2559). **ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.**
7. Thomas, Clarence Henry (2009). **Three skills" of effective management and comfort level in evaluating school performance.** DAI-A 70/09, Dissertation Abstracts International.